

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/287/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113207768
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2113207768.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a členov senátu: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Iveta Jankovičová, v právnej veci navrhovateľa: E. Z., nar. X.X.XXXX, bytom O., A. X, toho času ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, zastúpený advokátom: JUDr. Juraj Gavalec, Trnava, Teodora Tekela 23, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody vo výške 6.916,93 Eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 3.2.2015, č.k. 8C/264/2013-197, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 100%.

Rozhodnutie prvostupňový súd s poukazom na ust. § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012, § 8 ods. 1 písm. a), b), ods. 5 písm. b), ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., § 11, § 13 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka vecne odôvodnil tým, že navrhovateľ odôvodnil svoj návrh a označil ako nezákonné rozhodnutie: Uznesenie o vzatí do väzby zo dňa 2.2.2009 (vydané Okresným súdom Bratislava II sp. zn. Tp/1612/2009 zo dňa 2. 2. 2009). Na požiadavku navrhovateľa na náhradu škody sa ohľadom označeného rozhodnutia vzťahuje zákon č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorého súd návrh žalobcu v konaní posudzoval. V zmysle § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. má súd za preukázané, že pasívne legitimovaným orgánom, ktorý koná v mene Slovenskej republiky je Ministerstvo spravodlivosti SR. Na základe uvedeného má za to, že jediným orgánom, ktorý v tejto veci koná v mene Slovenskej republiky je Ministerstvo spravodlivosti SR, čo v konaní nebolo sporné. V konaní nebol produkovaný dôkaz, že by označená žalovaná uspokojila nárok žalobcu či už v lehote 6-tich mesiacov ako vyplýva z vyššie uvedeného vyjadrenia žalovaného alebo ku dňu vyhlásenia rozsudku. Nárok žalobcu súd posudzoval podľa ust. § 1 ods. 1 a nasl. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že Uznesenie Okresného súdu Bratislava II o vzatí navrhovateľa do väzby č.k. Tp/1612/2009 zo dňa 2.2.2009 je nezákonné rozhodnutie, keď rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k.4T/110/2009 zo dňa 13.11.2009 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.3.2009 č.k. 5Tpo/19/09 bol navrhovateľ spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal. So zreteľom na uvedené, treba vyvodiť, že zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby majú v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. rovnaké dôsledky ako zrušenie

rozhodnutia pre nezákonnosť. Súd ďalej poukazuje na ust. § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby ak bol oslobodený spod obžaloby, avšak podľa § 8 ods. 6 písm. a) citovaného zákona právo na náhradu škody nevznikne ak si osoba väzbu zavinila sama (najmä pokusom o útek alebo iným svojím konaním dal príčinu pre obavy, ktoré boli dôvodom väzby alebo jej predĺženia), ktorý sa na daný prípad vzťahuje, keď z rozhodnutia o väzbe zo dňa 2.2.2009 vyplýva, že o väzbe žalobcu bolo rozhodnuté podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a teda súd má za to, že žalobca si zavinil väzbu sám, svojím konaním a teda nie je možné mu priznať titulom rozhodnutia o väzbe zo dňa 2.2.2009 náhradu škody. V civilnom konaní, pri posúdení nároku na náhradu škody v zmysle ustanovenia § 8 zákona č. 514/2003 Z.z. je podľa názoru súdu irelevantné, že dokazovanie vykonávané v priebehu trestného konania vo všetkých jeho štádiách bolo posúdené ako nezákonné, a preto bolo nepoužiteľné pre rozhodnutie súdu v trestnom konaní. Súd v občianskom súdnom konaní, predmetom ktorého je v danom prípade náhrada škody, musí sám skúmať všetky okolnosti súvisiace so skutkom, ktorý bol obvinenému, ktorý sa v občianskom súdnom konaní domáha náhrady škody, kladený za vinu. Teda musí skúmať ako sa obvinený správal v čase zistenia skutku, následne počas celého vyšetrovania v prípravnom konaní i v konaní pred súdom, musí skúmať zavinenie poškodeného na vzatí do väzby z hľadiska dôvodov, pre ktoré bol do väzby vzatý a to vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam, ktoré súd rozhodujúci o väzbe zvažoval a ktorými odôvodnil vzatie obvineného do väzby a jej ďalšie trvanie, ako i zavinenie poškodeného na rozhodnutí o jeho vine a treste, a následne súd dôkazy hodnotí podľa svojej úvahy (§ 132 Občianskeho súdneho poriadku). V občianskom súdnom konaní je súd vo vzťahu k trestnému konaniu viazaný len rozhodnutím, ktorým bolo konštatované porušenie zákona a z tohto dôvodu bolo rozhodnutie zrušené pre jeho nezákonnosť a rozhodnutím o oslobodení spod obžaloby, ktoré zakladajú právo na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. V danom prípade bol žalobca v trestnom konaní oslobodený, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal. Pričom základný dôkaz a to zaistenie drogy u žalobcu ako obžalovaného nebol vykonaný zákonným spôsobom. Od nezákonného úkonu polície a jeho výsledku sa následne odvíjalo celé ďalšie dokazovanie, či už v prípravnom konaní, alebo na hlavnom pojednávaní a toto bolo ako podklad pre rozhodnutie súdu v trestnom konaní nepoužiteľné. Ako vyplýva z citovaných listinných dôkazov, v trestnom konaní a ani následne v predmetnom konaní, nebolo ničím vyvrátené zistenie, že žalobca mal vedomosť čo sa u neho nachádza a políciou aj našlo, teda musel byť uzrozumený s tým, že sa dopúšťa trestnej činnosti. Dôvodom vzatia do väzby bola tzv. preventívna väzba, ktorá mala zabrániť tomu, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval. Súd odôvodnil vzatie obvineného do väzby nasledovne: „obvinený bol podrobený osobnej prehliadke, pri ktorej mu bol odobratý spod teplákov plastový obal - tuba od vitamínov. Mal u seba veľké množstvo drogy a to 177 až 353 dávok drogy, pred sudcom odmietol vypovedať. V minulosti bol viackrát odsúdený a to i za trestnú činnosť v súvislosti s prechovávaním drog a bolo mu uložené protitoxikomanické liečenie. Zaistené množstvo drogy a veci, ktoré sa u neho našli teda digitálna váha a kalkulačka, ktoré niesli známky po drogách odôvodňujú predpoklad, že tieto drogy nemal iba pre svoju potrebu“. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mal vedomie u seba psychotropnú látku resp. väčšie množstvo drogy, odmietol vypovedať a objasniť orgánom činným v trestnom konaní ako sa k droge dostal, resp. nevysvetlil ako mieni naložiť s touto látkou, v minulosti bol súdne trestaný aj za nelegálnu držbu drogy, a bolo mu uložené ochranné protitoxikomanické liečenie, preto bolo dôvodné predpokladať, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Žalobca sa pred sudcom, ktorý rozhodoval o jeho vzatí do väzby nevyjadril k veci, využil svoje právo nevypovedať, teda žiadnym spôsobom sa neobhajoval s cieľom vysvetliť svoje konanie, vyvrátiť obavu, že bude pokračovať v trestnej činnosti, napomôcť objasneniu veci a vyhnútiu sa rozhodnutiu o vzatí do väzby. Z uvedeného potom možno jednoznačne vyvodit', že si vzatie do väzby zavinil žalobca sám. Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení k 31.12.2012 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak, ods. 2 v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak, ods. 3 výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení, výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody, ods. 5 v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a pri uplatnení nároku na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odsekov 1 a 2.ods. 4 výška

náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Navrhovateľ vyčíslil výšku náhrady škody v sume 6.916,93 Eur spôsobom, že výšku priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve v roku 2008 21.782 Sk vydellil 1/30 a takto zistenú sumu 726,06 Sk vynásobil počtom dní strávených vo väzbe 287 dní od 31.1.2009 do 13.11.2009 spolu suma 208.379,22 Sk/6.916,93 Eur. Matematicky však mal zaokrúhliť na sumu 6.916,92 Eur. Na rozdiel od ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka ustanovene § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. limituje výšku prípadnej nemajetkovej ujmy a uvádza aj spôsob jej vyčíslenia. Napriek tomu, že súd má za to, že právo na náhradu škody navrhovateľovi nevzniklo v zmysle ustanovenia § 8 ods. 6 zákon č. 514/2003 Z.z., konštatuje, že zo strany navrhovateľa nebolo nijaký spôsobom preukázané, že pozbavenie osobnej slobody - počas väzby od 31.1.2009 do 13.11.2009 došlo k zásahu do jeho osobnostných práv. Sám sa vyjadril tak, že už predtým bol vo väzbe, v čase vzatia do väzby nebol zamestnaný. V konaní bolo preukázané, že nebol ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie, neukončil gymnázium, v súčasnosti je opäť trestne stíhaný za obdobný skutok. Už pred vzatím do väzby bol viackrát odsúdený a má záznam v registri trestov. Súd má za to, že v prípade žalobcu už samotné konštatovanie porušenia práva by bolo dostatočným zadosťučinením. S ohľadom na uvedené sa súd ďalej v konaní nezaoberal ďalšími predpokladmi vzniku zodpovednosti odporcu na náhradu škody titulom rozhodnutia o väzbe a teda ani dôvodnosť požadovanej výška škody. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 7 O.s.p. a vo veci plnej úspešnej žalovanej priznal návrhu trov konania vo výške 100 %.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že zamietnutie návrhu na začatie konania súd prvého stupňa oprel predovšetkým o tvrdenie, že si zavinil sám vzatie do väzby. Toto odôvodnil súd s poukazom na to, „...že navrhovateľ mal vedome u seba drogu, odmietol vypovedať a objasniť orgánom činným v trestnom konaní ako sa k droge dostal, nevysvetlil, ako mieni naložiť s touto látkou, v minulosti bol súdne trestaný aj za nelegálnu držbu drogy, preto bolo dôvodné predpokladať, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Navrhovateľ sa ani pred sudcom pri rozhodovaní o väzbe nevyjadril k veci, žiadnym spôsobom sa neobhajoval s cieľom vysvetliť svoje konanie, vyvrátiť obavu, že bude pokračovať v trestnej činnosti, napomôcť objasneniu veci a vyhnutiu sa rozhodnutiu o vzatí do väzby...“. K tomuto je potrebné uviesť, že súd s týmito tvrdeniami poprel základné princípy právneho štátu a v jeho neprospech vyložil všetky ustanovenia zaručujúce jeho práva, dokonca ústavné, čo je výklad celkom neprípustný. Právo odoprieť vypovedať je zaručené Ústavou Slovenskej republiky (čl. 50 ods. 4) a ust. § 121 a nasl. Trestného poriadku, podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nemožno vziať do väzby nikoho s poukazom na skutočnosť, že využil svoje právo nevypovedať v trestnom konaní. Keďže bol oslobodený spod obžaloby, z prezumpcie neviny vyplýva, že nič nespáchal (čl. 50 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), preto sú úvahy súdu o tom, že mal pri sebe drogu a ďalšie neprípustnými, pretože sa tak súd dostáva do polohy nerešpektovania princípu prezumpcie neviny. Súd takto pripúšťa akúsi dvojkoľajnosť posudzovania princípu prezumpcie neviny, čo je nemožné a najmä nezrozumiteľné a nejasné. Nijaký orgán nesmie nakladať s osobou ako keby bola vinná z trestného činu, pričom toto pravidlo sa vzťahuje aj na súdy, ktoré konajú o iných ako trestných dôsledkoch správania, ktoré bolo predmetom trestného konania (Dec. Adm. Com. Ap. 9295/81. Decisions ant Reports, č. 30, strana 227 (228-229), Nález Ústavného súdu SR PL.ÚS 12/98, I.ÚS 65/98 a ďalšie). Tvrdenie súdu, že nijakým spôsobom nebolo preukázané, že pozbavením osobnej slobody došlo k zásahu do jeho osobnostných práv je opäť v právnom štáte neprípustné, pretože len samotná väzba je vždy zásahom do osobnej slobody a veľmi výrazným (Nález Ústavného súdu SR PL.ÚS 29/95). Rozhodnutie napadnuté týmto odvolaním je nejasné a nezrozumiteľné, vychádza z rozporuplných záverov a tvrdení bez toho, aby sa vysporiadal so základnými skutočnosťami rozhodujúcimi pre právne závery.

Odporca odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté

rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, čím boli splnené zákonné podmienky na jeho potvrdenie podľa § 219 O.s.p.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie uplatneného nároku na odškodnenie navrhovateľa za nezákonné rozhodnutie súdu o jeho vzatí do väzby, keď súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu pre posúdenie veci, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach adekvátne vyhodnotil a napokon dospel i k správnym skutkovým záverom a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvého stupňa vo veci, ktorý na vec aplikoval náležité hmotnoprávne ustanovenia a tieto i správnym spôsobom vyložil a aplikoval, s poukazom na § 219 ods. 2 O.s.p. už iba odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty navrhovateľa nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvého stupňa odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvého stupňa sa žiada potom dodať už iba nasledovné:

Pokiaľ ide o odškodnenie navrhovateľa za nezákonné rozhodnutie súdu o jeho vzatí do väzby, prvostupňový súd správne uzavrel, že navrhovateľ si vzatie do väzby zavinil sám svojím konaním a preto mu uplatnený nárok na náhradu škody vo výške 6.916,93 Eur ako nemajetkovej ujmy za trvanie väzby nevznikol.

Podľa § 8 ods. 5 písm. b), ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby. Právo na náhradu škody nevznikne ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

Predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vymedzené tak pozitívne (§ 8 ods. 5), ako aj negatívne (§ 8 ods. 6). Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je teda naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných v ustanovení § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z., t.j., že voči osobe, ktorá bola vzatá do väzby, bolo trestné stíhanie zastavené, bola spod obžaloby oslobodená alebo vec bola postúpená inému orgánu. Tu potom oslobodenie od obžaloby. Ide však len o prvý predpoklad vzniku tohto nároku, pretože vychádzajúc z logického a systematického výkladu zákona č. 514/2003 Z. z., je kumulatívnou podmienkou súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (in concreto zavinenie väzby). Inak povedané, v prípade naplnenia niektorého z negatívnych predpokladov uvedených v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z. (zavinenie väzby, zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, je celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený, alebo oslobodenie spod obžaloby, pretože osoba nie je trestne zodpovedná), nárok na náhradu škody nevznikne ani v prípade danosti niektorého z pozitívnych predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe ustanovených v § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. (uznesenie ÚS SR, I. ÚS 444/2012 zo dňa 3.10.2012)

Čo je potrebné považovať za zavinenie väzby samotnou osobou, ktorá žiada o náhradu škody, zákon č. 514/2003 Z.z. bližšie neustanovuje, preto je interpretácia a aplikácia tohto zákonného ustanovenia zverená všeobecným súdom, ktoré o nárokoch na náhradu škody spôsobenej väzbou rozhodujú. Pri tomto rozhodovaní vychádzajú vždy z konkrétnych okolností každého prípadu zistených z riadne vykonaného dokazovania, vychádzajúc z ktorého im prislúcha urobiť právny záver o zavinení, resp. nezavinení väzby osobou žiadajúcou náhradu škody.

V danom prípade je aj z pohľadu odvolacieho súdu nepochybné, že v rozhodnej dobe tu vzhľadom na vtedajšie správanie navrhovateľa skutočne existovala dôvodná obava, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti, ktorej sa mal dopúšťať v súvislosti s nedovolenou výrobou, držaním a obchodovaním

s omamnými a psychotropnými látkami. Navrhovateľ sa nepochybne už i v minulosti dostal do rozporu so zákonom v súvislosti s prechovávaním drog, ktoré boli u neho (vo veľkom množstve) zaistené pri jeho osobnej prehliadke, ktorá predchádzala jeho vzatiu do tzv. preventívnej väzby (§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku). Tieto skutočnosti v konaní spochybnené neboli.

Zavinenie obvineného znamená, že jeho zavinené konanie (vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti) bolo dôvodom na podanie a vyhovenie návrhu na jeho vzatie do väzby, popr. k jej predĺženiu. Nejde o to, či zavinenie obvineného vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, a či naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale o to, či - zjednodušene povedané - jeho správanie bolo dôvodom k obave, že v danom prípade bude pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný. Predovšetkým je potrebné vychádzať z toho, že väzba je prostriedkom na zaistenie obvineného pre účely trestného konania zo zákonom stanovených dôvodov (§ 71 Trestného poriadku). Väzba z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, má preventívny charakter a má zabrániť tomu, aby obvinený ďalej pokračoval v skutku, pre ktorý mu bolo oznámené (vznesené) obvinenie z trestného činu. Tu preventívny charakter väzby spočíval v obave pokračovania konania navrhovateľa obdobným spôsobom ako predchádzal jeho zadržaniu. Teda v danom prípade je podľa odvolacieho súdu dané zavinenie navrhovateľa na vzatí ho do preventívnej väzby. Samotné následné oslobodenie spod obžaloby ako výsledok trestného konania je základnou podmienkou z hľadiska § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe, nie je však rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie, či ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, si väzbu zaviniť sám. To, že neskôr bolo v trestnom konaní konštatované, že k vykonaniu bezpečnostnej prehliadky navrhovateľa podľa § 22 ods. 1 Zákona o policajnom zbore, pri ktorej však nepochybne bolo u navrhovateľa zadržané väčšie množstvo drogy, nebol žiadny dôvod (navrhovateľ službu konajúcich policajtov neohrozoval, nebol vodičom zastavovaného vozidla a následné), preto základný dôkaz - zaistenie drogy u navrhovateľa, nebol vykonaný zákonným spôsobom, a potom na neprávom nemôže byť postavené právo, čo malo za následok oslobodenie navrhovateľa spod obžaloby nič nemení na tom, že zavinené konanie navrhovateľa (tu držanie väčšieho množstva drogy) bolo príčinou jeho vzatia do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Pokiaľ aj bola odvolacia argumentácia založená na namietanom zdôvodnení zavinenia si väzby navrhovateľom súdom prvého stupňa, podľa ktorého odôvodnenia sa navrhovateľ pri rozhodovaní o väzbe nevyjadril k veci, nevysvetlil ako sa k droge dostal, nevysvetlil svoje konanie, nevyvrátil obavu, že bude pokračovať v trestnej činnosti, čím súd prvého stupňa mal poprieť právo navrhovateľa odoprieť vypovedať zaručené Ústavou Slovenskej republiky ako i rešpektovanie princípu prezumpcie neviný, nič nemení na tom, ako to vysvetlil odvolací súd vyššie, že v danom prípade to skutočne bolo práve správanie sa navrhovateľa (držanie drogy), ktoré viedlo k obave trestnej činnosti.

Záver o tom, že z dôvodu podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákon č. 514/2003 Z.z. navrhovateľ nemá právo na náhradu škody, sa v danom prípade potom vzťahuje i na náhradu za stratu tvrdeného možného príjmu po dobu, keď bol navrhovateľ vo väzbe (s ktorým uplatneným nárokom je možné polemizovať i vzhľadom na to, že navrhovateľ bol v čase vzatia do väzby nezamestnaný).

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potom napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správny (včítane závislého výroku o trovách konania odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého), s použitím ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

V tomto odvolacom konaní tak navrhovateľ nebol úspešný, preto mu vznikla povinnosť v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania odporcovi, ku ktorej odvolací súd navrhovateľa zaviazal postupom podľa § 157 ods. 7 O.s.p. pri súčasnom analogickom použití ust. § 224 ods. 4 O.s.p. vo vzťahu k výške priznaných trov. V zmysle ust. § 224 ods. 4 O.s.p. platí, že ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa. V danej veci súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 7 O.s.p. tak, že namiesto vyčíslenia trov konania priznal ich náhradu trov vyjadrenú percentom. Treba pritom poukázať na to, že ust. § 151 ods. 7 O.s.p. bolo zakotvené do Občianskeho súdneho poriadku novelou O.s.p. - zákon č. 384/2008 Z.z., účinným od 15.10.2008, t.j. v čase, kedy ust. § 224 ods. 4 O.s.p., prijaté novelou O.s.p. - zákon č. 273/2007, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.7.2007, bolo už v platnosti, a na prípady ust. § 151 ods. 7 nepamätalo. Odvolací súd je tak toho názoru, že aj keď ust. § 224 ods. 4 O.s.p.

výslovne odkazuje iba na ust. § 151 ods. 3 O.s.p., treba pri rozhodnutí o trovách odvolacieho konania v danej veci postupovať analogicky, pretože súd prvého stupňa trovy konania účastníkovi síce priznal, ale ich výšku nevyčíslil. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje za vhodné, aby súd prvého stupňa v samostatnom rozhodnutí o výške trov konania vyčíslil aj priznané trovy odvolacieho konania.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.